

JÄMTLAND/HÄRJEDALENS SPELMANSFÖRBUND

MEDLEMSBLAD SEPTEMBER 2021

hemsida: www.jhspelmansforbund.se

epost: info@jhspelmansforbund.se

ZORNMÄRKET I GULD

TILL

RICKARD NÄSLIN

OCH

KJELL-ERIK ERIKSSON

Foto Torbjörn Ivarsson

ORDFÖRÄNDENS ORD

Hej , bästa medlem i Jämtland - Härjedalens spelmansförbund!

Så har sommaren 2021 passerat revy och med detta medlemsblad nr 3, vill vi berätta för er i ord och bild vad som hänt i förbundets regi.

Den största händelsen pågick 3-7 augusti i samarbete med Östersunds folkdansgille och var den prestigefyllda Zornmärkesuppspelningen med avslutande riksspelmanstämman på Jamtli. Det blev ett allt igenom välplanerat och lyckat evenemang under ledning av Anders Wedlund.

Därefter genomförde vi med stöd av Estrad Norr, Offerdals församling, Krokoms kommun, Bilda studieförbund och Offerdals hembygdsförening ett 150-årsjubileum för att hedra muskarvet efter Nils ”Lapp-Nils” Jonsson (1804-1870). Det hölls i Offerdals kyrka och hembygdsgård söndag 15 augusti i form av en musikgudstjänst kl 11 och därefter Jämstämman kl 13. Bilda studieförbund dokumenterade eventet och filmen med konserten i kyrkan finns att hitta och dela vidare på vår youtubekanal och under Bilda studieförbund from 16 sept.

Även i år har vi haft digital ”Lapp-Nils onsdag” och satsat på en rad av duktiga, yngre spelfolk.

Jamtli spelmanslag har haft ett antal roliga uppdrag på Jamtlis event och har vid det här laget spelat ihop till hela, dryga hyran av lokaler inför nästa års Jämtstämman. Vi har kul och trevligt på våra informella spelträffar och kommer att fortsätta ses varannan onsdag (udda veckor) kl 18.30 – 20.30 på Jamtli. Vi vill härmed bjuda in alla er medlemmar som är sugna på att spela gammaldans och polskor till dessa träffar. Vi välkomnar olika instrument och musik från olika landsändar.

Mest troligt blir första träff onsd 29 sept. Ring Beret 073-8283247 om du är intresserad. Blir vi många kan vi dela upp oss i två grupper. Vi hjälps åt att hitta gemensam repertoar samt att leda och lära låtar av varandra. Mycket nöje med berättelser, foton och film från sommarens folkmusikhändelser!

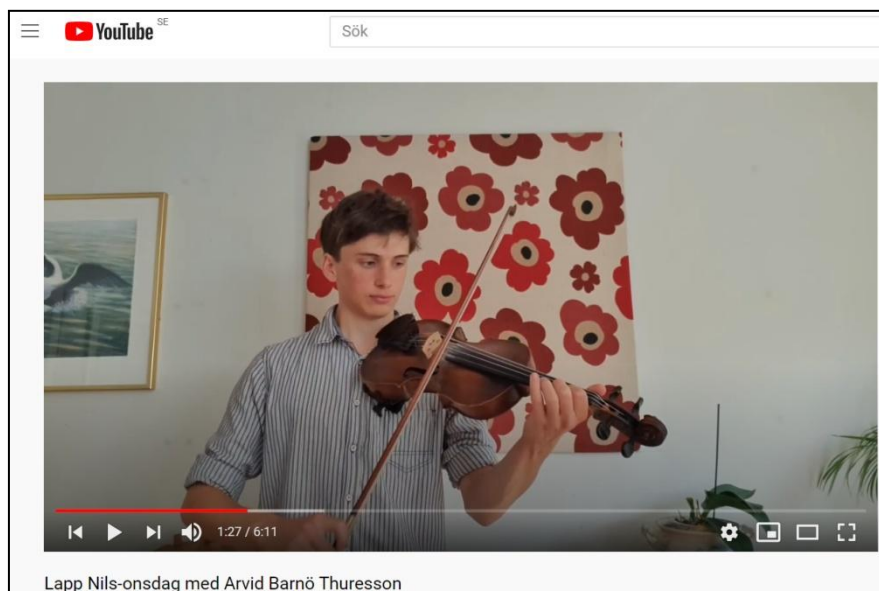
Med vänlig hälsning från JH förbundets styrelse

LAPP-NILS ONSDAG

Även i år har Jämtland/Härjedalens spelmansförbund genomfört en mycket lyckad serie av åtta Lapp-Nils onsdagar under sommaren då åtta spelmän har spelat in var sin video där de har lärt ut låtar från Jämtland eller Härjedalen. Blandningen av låtar har varit bred från många olika delar av länet, instrumenteringen var även varierad vilket vi såklart tycker är roligt, förutom violinister så fanns både sångare samt en gitarrist med bland årets musiker. De medverkande var till stor del unga musiker samtliga med kopplingar till Jämtland/Härjedalen vilket är väldigt uppfriskande och inspirerande.

Likt förra året så har spelmansförbundet samarbetat med studieförbundet Bilda som har postat videorna på sin facebookside vilket har gjort att Lapp-Nils onsdag har fått spridning utöver Jämtland och Härjedalens gränser.

Samtliga videor finns att se på Jämtland/Härjedalens spelmansförbunds youtubekanal

eller på Bildas facebookside - Bilda folk. Vi kan verkligen rekommendera samtliga läsare att gå in på någon av dessa kanaler för att lyssna till duktiga lokala musiker och lära sig nya låtar!

De medverkande i Lapp-Nils Onsdag var:

Arvid Barnö Thuresson

Ellen Frändén

Olivia Ihalagamage

Sofia Hultqvist Kott

/Arvid Barnö Thuresson

Óskar Freyr Guðnason

Sofia Kronlund

Herman Miller

Greger Brändström

ZORNMÄRKESUPPSPELNINGARNA

Senaste gången uppspelningar ägde rum i Jämtland var 1961. Då fick Olle Falk guldmedalj och bland andra Björn Ståbi, Artur Nestler, Karl-Johan Brännlund, Jonas Jonsson och Karl Ersä blev riksspelmän.

Spelmansförbundet arrangerade också uppspelningar i Vemdalen 2002.

Tillsammans med Östersunds folkdansgille anordnade nu spelmansförbundet uppspelningarna för Zornmärke 3-7 augusti med benäget bistånd från Östersunds kulturskola som upplät sina fina lokaler. Möjligheter till buskspel fanns kvällstid på Tiljan och Brunflologen. Totalt sett blev det ett lyckat och uppskattat arrangemang.

Av ett 50-tal spelande från hela landet, var det sju som fick silver och blev riksspelmän. Dessutom delades det ut 13 brons och ett antal diplom.

Från länet fick följande märken:

silver: Henrik Wikström

brons: Tage Lundqvist, Göran Andersson och Angelica Glas.

Vid den avslutande ceremonin, som gick av stapeln i Rentzhogsalen på Jamtli under lördagseftermiddagen, bjöds det på ett varierat program som inleddes av riksspelmannen Calle Hernmarck på bockhorn. Ett antal lokala spelmän och grupper följde sedan innan själva Riksspelmansstämman tog vid med utdelning av diplom och märken.

Henrik Wikström Foto Torbjörn Ivarsson

De närvarande som fått silvermärke spelade sedan varsin låt.

Avslutningsvis avslöjades årets guldmärkesmottagare som var två från länet, nämligen Rickard Näslin och Kjell-Erik Eriksson.

Beret Bertilsdotter skötte programledarrollen med bravur och assisterades av Elin Anderzon från Zornmärkesnämnden. Nästa år är det Linköping som står för evenemanget. En video från evenemanget finns tillgänglig via förbundets hemsida. På zornmarket.se kan man läsa mer om alla som fick utmärkelser.

/Anders Wedlund

MUSIKGUDSTJÄNST TILL LAPP-NILS MINNE

Offerdals kyrka blev den 15 augusti fullsatt, med pandemimått mätt, denna regniga men varma söndagsförmiddag.

Tanja Nordfjell inledde med en vacker jojk som hon framförde vandrandes genom kyrkan med sitt lilla barn på armen. Vackert både för ögon och öron.

När joken klingade ut svarade Kjell-Erik Eriksson på fiolen med spridda toner som övergick i låtspel varvat med berättelser och anekdoter.

Därefter intog Offerdals Spelmanslag koret med alla sina olika instrument och framförde både brudmarsch och polska.

Hela församlingen fick sedan delta i psalmsång följt av en kort andakt.

Kjell-Erik följde upp med den psalm som sägs vara den sista låt Lapp-Nils spelade på fiol, ”Förlossningen är vunnen”.

Tretakt med variation blev det när Katarina och Ingvar Bergner Åhlén hade satt ihop några låtar i en rikt varierad väv framförd på cello och flygel. Bo Lyckligs Gammeldansorkester bjöd på Jularbosnoa och polskor.

När det sedan var dags för blomsternedläggning vid Lapp-Nils minnessten utomhus var vädergudarna oss nådiga och gav oss uppehåll så vi kunde tåga ut med våra instrument och spela tillsammans. De som inte spelade blev helt omringade av musik utanför kyrkan. Därute blev det mera jojk, tal, spel och psalmsång.

Vår ordförande Beret, som stod för en stor del av planeringen, lyckades sy ihop en vacker, välbalanserad och värdig minnesstund.

/Astrid Pullar

SPELMANSSTÄMMAN I EDE

Så var det då äntligen dags, det som vi alla längtat efter, att få träffas på riktigt igen och spela tillsammans och för publik, umgås och ha trevligt som sig bör på en traditionell spelmansstämma. Vädrets makter var dock inte nådiga denna dag och den vanligtvis så vidunderligt vackra utescenen på Ede hembygdsgård tedde sig mindre inbjudande än vanligt för publik och musikanter.

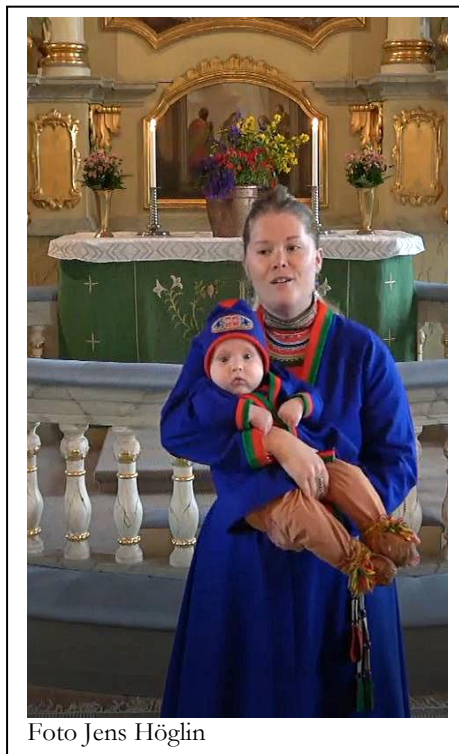

Foto Jens Höglin

Kyrkan stod dock öppen efter förmiddagens musikgudstjänst till Lapp-Nils minne och erbjöd välvilligt sitt utrymme för stämmans scenprogram. Publiken var där och fyllde kyrkan till sista raden, utifrån den nödvändiga Corona anpassningen med varannan rad tom. Traditionsenligt intåg till Jämtlands brudmarsch och allspel från koret.

Efter allspelet följde utdelning av Lapp-Nils medaljen som i år tilldelats Göran Andersson. Göran bjöd på musik själv och tillsammans med spelkamraten Rickard Näslin.

Därefter följde ett gediget scenprogram som inleddes som sig bör med Offerdals spelmanslag. De två nya Zorn märkesmedaljörerna i guld; Rickard Näslin och Kjell-Erik Eriksson samt nyblivne riksspelmannen Henrik Wikström bjöd alla på fina låtar. Särskilt stämningsfullt var då Kjell-Erik spelande psalmen *Förlossningen är vunnen* som enligt sägnen skall ha varit det sista Lapp-Nils spelade på gamla dagar då han egentligen lagt bort fiolen för gott.

Anders Jonsson och Fritz Eriksson bjöd på låtar från Ansätten och Gudbrandsdalen som visar på såväl gemensamma särdrag som skillnader i polska och springlek från dessa trakter.

Ebba, Jan och Ylva, från Falun spelmanslag bjöd på härlig musik från fiol och tramporgel som fick Beret och Jens att dansa en jämtpolska och Kjell-Erik gav en nedkortad version av sin berättelse om Lapp-Nils liv i ord och toner. Traditionsenligt allspel avrundade programmet.

Den vackra musiken och publikens entusiasm måste ha påverkat vädrets makter för när kyrkans portar slogs upp igen så hade molnen lättat och regnet upphört och vi kunde flytta upp till Hembygdsgården för buskspel och gofika. /Anders Jonsson

LAPP-NILSMEDALJEN 2021

Lapp-Nilsmedaljen är den finaste utmärkelse som spelmansförbundet delar ut. Mottagaren skall ”genom spel eller annan prestation på ett utomordentligt sätt ha bidragit till spridande och bevarande av den jämtska och härjedalska folkmusiken”.

I samband med spelmansstämman i Offerdal 15 augusti 2021 tilldelades **Göran Andersson, Östersund** Lapp-Nilsmedaljen.

Redan i början av 1970-talet var han med och bildade folkmusikgruppen Lekstulaget. Tillsammans med Rickard Näslin gjorde han under flera år inspelningsresor runt om i länet och dokumenterade och lärde sig låtar efter spelmän i såväl västra, östra som i södra Jämtland. Detta resulterade bl a i ett flertal LP-skivor som: ”Mitt uti Jämtland” 1976, ”Spelmanslåtar från Östra Jämtland” 1979, ”Lapp-Nils” 1980 och ”Som fjällbäckarnas porlande” med Leikstulaget 1990. Han var även spelledare för Östersunds spelmanslag under några år i början av 2000-talet och medverkade på flera av spelmanslagets CD-skivor. Göran är verkligen väl värd spelmansförbundets högsta utmärkelse.

BREV FRÅN GÄSTANDE SPELMÄN

Lördagen 14 augusti styrde vi, Ylva Persson, Grängesberg, Janne och Ebba Åhslund, Svärdsjö, med bil och husvagn, kosan från Dalarna mot Jämtland, närmare bestämt mot kyrkan och hembygdsgården i Offerdal, där 150-årsminnet av Lapp-Nils skulle hållas på söndagen. De planerade Lapp-Nilsdagarna hade på grund av pandemin, blivit uppskjutna än en gång, men ett jubileum skulle det i alla fall bli!

Klockan 11 började musikgudstjänsten. Redan en halvtimme innan stod folk i kö, i blåst och regn, för att komma in i kyrkan. Stämningen i kön var god, trots vädret, många verkade känna varandra och stod och småpratade. Folk

från bygden är verkligen intresserade av ´n Lapp-Nils och hans nutida efterföljare och kyrkan blev fullsatt (med coronaavstånd givetvis).

Det bjöds på mycket och fin musik under gudstjänsten.

Därefter samlades alla vid Lapp-Nils minnessten, där en blomsteruppsättning i samiska färger sattes ned. Tanja jojkede och Rickard Näslin, Astrid Pullar, Henrik Wikström och Göran Andersson avslutade värdigt med en komposition av Rickard Näslin, ”Till Lapp-Nils minne”.

Efter paus med fika på hembygdsgården vidtog själva spelmansstämman, vars första del kunde ske inne i kyrkan, eftersom vädrets gudar inte var riktigt på vår sida.

Vi tre, som utgör halva styrkan av ”Leontines kapell”, framförde två låtar och därefter avslutades första delen av stämman med allspelslåtar.

Vi fick njuta av många jämtpolskor denna dag och de har en alldeles egen och speciell dragningskraft. De som höll ihop det hela på ett trivsamt och underhållande sätt var dels Anders Jonsson, dels Beret - denna spindel i nätet, med sin smittande energi, humor och glädje!

Efter ytterligare en fikapaus började det regna så det blev inga fler scenframträdanden utan då blev det några timmars ”storjam” inne på Hembygdsgården, där två mysiga rum snabbt fylldes av folk och musik. Precis som det ska vara!

Vi vill tacka för allt trevligt vi fått uppleva och lyssna på under Lapp-Nilsjubileet! Det har varit mycket ”artut”! Säkerligen kommer Falu spelmanslag att träna in några nya, fina jämtlåtar! Och en sak är säker – vi återkommer gärna till Jämtstämman nästa år! /Ebba Åslund

KALENDARIUM

I dagsläget är inte mycket planerat för hösten, Oktoberstämman 2021 är inställd. Klubb SAM ordnar konsert med Northern resonance den 21 oktober. Håll koll på hemsidan.

Kontakta gärna ordföranden på 073-8283247 eller skicka epost med dina idéer och funderingar.